

KVALITETSSTEMPLER PÅ UDDANNELSER

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	side 3
Gode spørgsmål til at vurdere et kvalitetsstempel	side 4
Akkreditering i Danmark og internationalt	side 5
Danske uddannelser med internationale akkrediteringer	side 6
Internationale akkrediteringer og kvalitetsstempler	side 7
ECTS og tildeling af titler	side 9
Nye former for anerkendelse: MOOCs og certificeringer	side 11

Kvalitetsstempler på uddannelser

© Danmarks Akkrediteringsinstitution

Citat med kildeangivelse er tilladt

Sprog: dansk

Layout: Danmarks Akkrediteringsinstitution

www.akkr.dk

FORORD

Akkreditering af bare et af de kvalitetsstempler, man støder på i jagten på det rette kursus eller uddannelses tilbud. Kvalitetsstemplerne bruges til at vise omverdenen, at uddannelsen eller kurset er af høj kvalitet eller på et givet niveau. Stempler, certificeringer og standarder med navne som akkreditering, AMBA, EQUIS, CDIO, MAA, MUSIQ er ofte anvendte mål for kvalitet. Nogle er internationalt anerkendte akkrediteringer, mens andre dækker over standardiserede mål for kvalitet.

Kvalitetsstempler for kurser, korte og lange uddannelser er et marked, der er meget svært at gennemskue – hvis ikke umuligt. Det er svært at gennemskue for kommende studerende, for arbejdsgivere og for samfundet bredt set. Kompleksiteten kommer bl.a. af, at videregående uddannelse og efter- og videreuddannelse er et mudret marked, hvor offentlige uddannelsesinstitutioner opererer på baggrund af et omfattende system af statslig regulering og under kvalitetskontrol i akkrediteringssystemet, mens private virksomheder udbyder uddannelsesaktiviteter på rene markedsvilkår. Og mellem det rent private marked og det offentlige udbud findes adskillelige gråzoner.

Som ansvarlig for det primære statslige kvalitetsstempel mødes vi i Danmarks Akkrediteringsinstitution ofte med spørgsmål til indhold og valør af forskellige kvalitetsstempler uden for det danske akkrediteringssystem. Derfor har vi forsøgt at skabe et overblik over de kvalitetsstempler, vi møder i vores arbejde. Oversigten er på ingen måde udtømmende. Dertil er markedet for stort og uigennemsigtigt. Men oversigten giver en indgang til at forstå de forskellige typer af kvalitetsstempler og ikke mindst en indgang til at forstå, hvilke spørgsmål man bør rejse, når man skal forholde sig til kvaliteten af et uddannelses tilbud.

Spørgsmålene i tekstboksen er bare nogle af dem, man kan stille sig selv, når man ser et kvalitetsstempel i sin søgen efter et kursus eller en uddannelse. Men hvordan skal man som studerende eller arbejdsgiver kunne

- Har uddannelsen eller udbyderen bevis på kvaliteten?
- Giver uddannelsen 'papir' på det, du kommer til at lære?
- Hvem står bag kvalitetsstemplet – er det en nationalt eller internationalt anerkendt aktør?
- Hvordan er kvaliteten blevet vurderet – ved et skrivebord eller ved et besøg på institutionen – og er der brugt eksterne eksperter?
- Hvilke standarder er brugt til at vurdere kvaliteten? Internationalt anerkendte, nationale, standarder fra en brancheorganisation eller selvopfundne standarder?
- Kan man bruge kvalitetsstemplet til noget i éns videre karriere?
- Kan kvalitetsstemplet hjælpe med at få meritoverført ECTS til en anden uddannelse?

gennemskue et så omfattende felt? Hvordan ved vi, om vi køber katten i sækken eller en relevant uddannelse af god kvalitet? På de kommende sider finder du blandt andet fem gode spørgsmål til at vurdere et kvalitetsstempel. Vi introducerer også området for akkreditering af uddannelser på dansk jord og supplerer med et internationalt perspektiv. Sidst men ikke mindst introducerer vi områder som ECTS, titler og nye former for anerkendelse relateret til certificeringer og MOOCs.

God læselyst.

GODE SPØRGSMÅL TIL AT VURDERE ET KVALITETSSTEMPEL

Når man skal vide mere om et kvaliteten af en uddannelse og vurdere eventuelle kvalitetsstempler, kan man med fordel stille de fem følgende spørgsmål:

1. ER UDDANNELSEN AKKREDITERET?

Akkreditering betyder, at uddannelsen/institutionen er vurderet af eksperter og målt op mod en række fastsatte og generelt accepterede kriterier. Derfor vil akkrediteringen oftest være let gennemsigtig og sammenlignelig med andre lignende uddannelser/institutioner. Akkrediteringen vil indikere en vis kvalitet i gennemgangen af uddannelsen eller institutionen, da det oftest er en større og uafhængig gennemgang af denne. Den betyder dog ikke i sig selv, at uddannelsen eller institutionen er af høj kvalitet, men derimod at kvaliteten er målt.

[Læs mere under 'Akkreditering i Danmark og internationalt' på side 5](#)

2. HVIS UDDANNELSEN ER AKKREDITERET, HVEM HAR AKKREDITERET DEN?

En akkreditering vil i mange tilfælde være udført af en national kvalitetssikringsinstitution, og det er derfor muligt at finde en del information om kvalitetssikringsinstitutionen, dens praksis og andre afgørelser. Danske videregående offentligt anerkendte uddannelsesinstitutioner er underlagt akkreditering via akkrediteringsloven. De fleste nationale kvalitetssikringsinstitutioner er godkendt af staten og er også ofte medlem af forskellige internationale kvalitetssikringsorganisationer, fx de europæiske ENQA og EQAR og det internationale INQAAHE. Hvis en uddannelse/institution er akkrediteret af et medlem af EQAR, er det forventeligt, at uddannelsen lever op til ESG-standarderne – de fælles europæiske krav for uddannelseskvalitet.

[Læs mere under 'Danske uddannelser med internationale akkrediteringer' på side 6](#)

3. HVIS UDDANNELSEN ER CERTIFICERET, HVEM HAR CERTIFICERET DEN?

Certificeringer måles ikke som akkrediteringer op mod en række generelt fastsatte kriterier, og der kan derfor være stor forskel på, hvad de enkelte certificeringer dækker over. Samtidig kan de være svære at sammenligne. Certificeringer ses meget på IT-området, hvor man ved en certificering beviser, at man har meget konkret viden om et særligt program o.l. og på coach- og projektledelsesområdet, hvor en certificering kan dække over mindre konkrete kompetencer.

[Læs mere under 'Nye former for anerkendelse: MOOCs og certificeringer' på side 11](#)

Og så er der nogle mere konkrete tegn, der kan sige noget om et fag eller en uddannelse:

4. SIGER KURSUSUDBYDEREN NOGET OM ECTS?

En privat kursusudbyder kan beskrive, hvor mange ECTS, deres fag eller uddannelse typisk vil svare til, men de kan ikke garantere dig, at du kan få meritoverført de pågældende ECTS til en videregående uddannelse i Danmark, da faget/uddannelsen først skal vurderes af den offentligt anerkendte danske uddannelsesinstitution.

5. GIVER UDDANNELSEN EN ANERKENDT TITEL?

En række uddannelser udbydes af statsfinansierede videregående uddannelsesinstitutioner, nemlig erhvervsakademi-, professionsbachelor-, bachelor- og kandidatuddannelse og private kursusudbydere bruger derfor ikke disse titler på deres uddannelser. Derimod kan alle uanset niveau og kvalitet frit benytte titlen master.

[Læs mere under 'ECTS og tildeling af titler' på side 9](#)

AKKREDITERING I DANMARK OG INTERNATIONALT

Alle uddannelser eller uddannelsesudbud, der udbydes af en dansk statsfinansieret videregående uddannelsesinstitution under Uddannelses- og Forskningsministeriet skal ifølge akkrediteringsloven akkrediteres. Derudover har Kulturministeriet indført akkreditering for deres institutioner ligesom andre uddannelser som forsvarrets uddannelser har valgt at gennemføre en akkreditering.

Akkrediteringerne i Danmark udføres af Danmarks Akkrediteringsinstitution, og Akkrediteringsrådet træffer de endelige beslutninger. De vejledninger, vi udfører akkrediteringerne efter, bygger på akkrediteringsloven og akkrediteringsbekendtgørelsen, som begge er baseret på de fælles europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelser (ESG).

ESG-standarderne har fokus på kvalitetssikringen af læring, undervisning, forskning og innovation i videregående uddannelser. En ny vigtig standard er kravet om, at uddannelsesinstitutionerne skal sikre, at undervisningen er tilrettelagt, så de studerende tager en aktiv rolle i læringsprocessen (studentercenteret læring).

EUROPA

Danmarks Akkrediteringsinstitution er medlem af en række internationale organisationer, der beskæftiger sig med akkreditering af videregående uddannelser og institutioner.

The European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) er en paraplyorganisation hvor medlemmerne er kvalitetssikringsinstitutioner fra Europa. ENQA har eksisteret siden 2000 og har til formål at skabe et styrket samarbejde på kvalitetssikringsområdet inden for videregående uddannelse på tværs af Europa. Du kan læse mere om ENQA her

En lang række europæiske kvalitetssikringsinstitutioner er medlemmer af ENQA. Hvert land har typisk deres

egen aktør med egne mål for kvalitet, der arbejder med at sikre kvaliteten på videregående uddannelser. Som eksempler kan nævnes:

- Den danske aktør Danmarks Akkrediteringsinstitution
- Den norske aktør NOKUT (Norwegian Agency for Quality Assurance in Education)
- Den britiske aktør QAA (Quality Assurance Agency for Higher Education)

Foruden ENQA findes der også andre organisationer, der arbejder for højere kvalitet på videregående uddannelse, for eksempel ESU, EUA og EURASHE.

ENQA, ESU, EUA og EURASHE har sammen grundlagt EQAR (the European Quality Assurance Register for Higher Education). EQAR er et register, hvor europæisk kvalitetssikringsinstitutioner kan søge optagelse. For at blive optaget i EQAR skal man som kvalitetssikringsinstitution bevise, at man arbejder i betydelig grad i overensstemmelse med ESG-standarderne. Hvis en uddannelse er akkrediteret af et medlem af EQAR, er det derfor forventeligt, at uddannelsen lever op til ESG-standarderne.

VERDEN

Kvalitetssikring af videregående uddannelse foregår over hele verden. Der er vidt forskellige traditioner for udbud og gennemførelse af videregående uddannelse, men de fleste lande i verden har systemer for kvalitetssikring af deres videregående uddannelse. Der er ikke fælles standarder og retningslinjer på verdensplan – en rolle, som ESG-standarderne udfylder i Europa – men kvalitetssikringsinstitutionerne mødes i et fælles netværk via INQAHEE (International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education).

Derfor kan man ikke umiddelbart sammenligne akkrediteringer på tværs af regioner. Der foregår dog både en udvikling i retning af, at stadig flere regioner etablerer regionale rammer for kriterier og standarder, ligesom der i INQAHEE pågår drøftelser om globale kriterier.

DANSKE UDDANNELSER MED INTERNATIONALE AKKREDITERINGER

UDDANNELSE	AKKREDITERING(ER)	EVENTUELLE BEMÆRKNINGER
Master of Business Administration på Henley Business Schools afdeling i Danmark	<ul style="list-style-type: none"> • AMBA • EQUIS • AACSB 	
En række uddannelser på Aarhus Universitet – School of Business and Social Sciences (Aarhus BSS)	<ul style="list-style-type: none"> • Danmarks Akkrediteringsinstitution • AMBA • EQUIS • AACSB 	Da Aarhus Universitet er en statsfinansieret videregående uddannelsesinstitution, er de underlagt akkreditering af Danmarks Akkrediteringsinstitution.
En række MBA-uddannelser på Copenhagen Business School (CBS)	<ul style="list-style-type: none"> • Danmarks Akkrediteringsinstitution • AMBA • EQUIS • AACSB 	CBS var det første danske universitet, der blev akkrediteret af AMBA. Da CBS er en statsfinansieret videregående uddannelsesinstitution, er de underlagt akkreditering af Danmarks Akkrediteringsinstitution.
MBA-uddannelser på AVT Business School, København	AMBA	AVT Business School udbyder forskellige MBA-forløb, der er akkrediteret af AMBA.
MBA-uddannelse på Niels Brock, København	QAA	Niels Brock udbyder en MBA i samarbejde med Middlesex University, der er akkrediteret af QAA.
MBA-uddannelser på IBA Kolding	QAA	IBA Koldings MBA-uddannelser er akkrediteret af QAA gennem London South Bank University.
Norsk master i ledelse af offentlig velfærd.	NOKUT	Denne norske masteruddannelse udbydes i Danmark som et samarbejde mellem flere danske professionshøjskoler (UCC, VIA og Metropol) og det norske universitet i Agder, hvor den er akkrediteret af NOKUT. Uddannelsen optager dog ikke studerende i øjeblikket.
Bachelor i teologi og mission på Dansk Bibel Institut (DBI)	NOKUT	DBI udbyder ikke selv akkrediterede uddannelser, men i samarbejde med den norske professionshøjskole FIUC (Fjellhaug International University College) i Oslo udbyder de flere enkeltfag og en bachelor i teologi og mission. Bacheloruddannelsen er akkrediteret af NOKUT.

Man kan møde andre kvalitetsstempler på uddannelser og uddannelsesinstitutioner i Danmark end en akkreditering fra det danske akkrediteringssystem. Især har mange MBA uddannelser en eller flere internationale akkrediteringer. En international akkreditering betyder ikke nødvendigvis, at kvaliteten i uddannelsen er lavere eller højere end ved en dansk akkrediteret uddannelse, men målene for kvalitet varierer. Herover er en oversigt over forskellige uddannelser i Danmark, der har en eller flere af internationale akkrediteringer. Oversigten er ikke udtømmende, og forkortelserne er forklaret på næste side.

INTERNATIONALE AKKREDITERINGER OG KVALITETSSTEMPLER

AMBA

AMBA står for Association of MBAs og er en uafhængig, international organisation for MBA-studerende, kandidater og arbejdsgivere, der har hovedsæde i London. En AMBA-akkreditering gives til institutionen som helhed, men knytter sig specifikt til MBA-uddannelser på en institution. Formålet med AMBA er således at sikre høje standarder for MBA-uddannelser overalt i verden. En AMBA-akkreditering minder om en dansk akkreditering. AMBA nedsætter ligesom Danmarks Akkrediteringsinstitution et eksternt panel, som vurderer uddannelsen på baggrund af en længere række kriterier, som på mange måder minder om de kriterier, der vurderes efter ved en dansk akkreditering. Panelet består af rektorer og undervisere fra de skoler, der tidligere har fået en godkendt akkreditering af AMBA. Til forskel fra en dansk akkreditering, der kan have tre udfald (positiv, betinget positiv eller afslag), bliver en uddannelse enten godkendt eller ikke godkendt af AMBA. Afgørelsesrapporterne er ikke offentligt tilgængelige. En godkendt AMBA-akkreditering er gyldig i 5 år.

EQUIS

EQUIS står for European Quality Improvement System, og akkrediteringen tildeles af EFMD (European Foundation of Management Development), hvis medlemmer består af verdens førende handelshøjskoler. EQUIS har givet 170 akkrediteringer i 42 lande. De fokuserer til forskel fra AMBA og AACSB ikke kun på MBA-området, da de vurderer alle uddannelser på en institution og vurderer institutionen som helhed. EQUIS har markant flere målepunkter end Danmarks Akkrediteringsinstitution, og de ser bl.a. på institutionens aktiviteter som f.eks. forskning, samarbejde med erhvervslivet og muligheder for at tage online-kurser. EQUIS nedsætter ligeledes et panel til at vurdere en akkreditering, som består af faglige eksperter. En EQUIS-akkreditering gælder i 5 år.

QAA

QAA står for Quality Assurance Agency for Higher Education og er den britiske akkrediteringsinstitution,

som arbejder for at højne kvaliteten inden for det videregående uddannelsesområde. QAA har et sæt af kvalitetskriterier, som minder en del om de danske kriterier. QAA er som tidligere beskrevet medlem af ENQA og er optaget i EQAR. Det betyder også, at QAA har tilsluttet sig, at de skal opfylde de fælles europæiske standarder for kvalitetssikring (kaldet ESG'erne) ligesom Danmarks Akkrediteringsinstitution. QAA her derfor langt hen ad vejen de samme mål for kvalitetssikring som de danske. QAA har stort fokus på et internationalt samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner, og flere danske uddannelser udbydes i samarbejde med engelske uddannelsesinstitutioner, som er akkrediteret af QAA.

NOKUT

NOKUT står for Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga, som er Norges faglige og uafhængige organ, der har til hovedopgave at føre tilsyn med norske uddannelsesinstitutioner og deres kvalitetssikring. På samme måde som Danmarks Akkrediteringsinstitution, har de til formål at sikre uddannelsernes kvalitet og relevans via akkreditering. NOKUT er medlem af ENQA og er optaget i EQAR og opfylder derfor de fælles europæiske standarder for kvalitetssikring (kaldet ESG'erne). En norsk akkreditering har derfor samme status som en dansk, dog kan målene for kvalitet godt variere i forhold til, hvilke parametre, der fokuseres på.

MUSIQUE

MUSIQUE står for Music Quality Enhancement og er en europæisk baseret kvalitetssikringsorganisation, der organiserer akkreditering af videregående uddannelser og uddannelsesinstitutioner inden for musik, dvs. typisk musikkonservatorier. De arbejder generelt for en kontinuerligt højere kvalitet på musikkonservatorier og disses uddannelser og har udført akkrediteringer i mange europæiske lande. Akkrediteringerne udføres enten af MUSIQUE selv eller i samarbejde med en national kvalitetssikringsorganisation. Der er endnu ikke danske musikuddannelser eller –konservatorier, der har gennemgået en akkreditering ved MUSIQUE.

AACSB, AMBA og EQUIS kaldes samlet for Triple Crown Accreditation og er de mest anerkendte internationale kvalitetssikringsorganisationer til vurdering, forbedring og akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner, der udbyder MBA og lignende erhvervsøkonomiske uddannelser. AACSB og AMBA fokuserer primært på området inden for "Management and Business Administration" (MBA) mens EQUIS fokuserer på det brede felt af uddannelser, da de vurderer en uddannelsesinstitution som helhed.

Internationale akkrediteringer som EQUIS og AMBA minder på mange måder om en dansk akkreditering i både proces og form. Men der kan være forskel på hvilke parametre, der ses på i akkrediteringsprocessen.

ECTS OG TILDELING AF TITLER

Titler og ECTS kan i nogle tilfælde hjælpe i vurderingen af en uddannelse eller et kursus. For eksempel udbydes kandidatuddannelser på universiteter og lignende videregående uddannelsesinstitutioner, mens også andre uddannelsesudbydere kan kalde deres uddannelse for en masteruddannelse. ECTS er en måde at måle, hvor meget tid, det vurderes, at en studerende bruger på et modul eller en uddannelse. Det er ikke garanteret, at man kan få meritoverført ECTS til sin uddannelse.

UDDANNELSENS ELLER KURSETS TITEL

I Danmark har vi en række titler, som offentligt anerkendte videregående uddannelsesinstitutioner tildeler dimittender efter endt fuldtidsstudium. Det drejer sig om titlerne for bachelor- og kandidatuddannelser fra universiteterne samt erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser fra erhvervsakademier og professionshøjskoler.

Uddannelsestitlerne refererer til den europæiske kvalifikationsramme. Derudover har vi i Danmark tre typer efter- og videreuddannelse, som de offentligt anerkendte videregående uddannelsesinstitutioner udbyder, nemlig akademi-, diplom- og masteruddannelse. Uddannelserne er beskrevet i den danske kvalifikationsramme. Den europæiske og den danske kvalifikationsramme beskriver uddannelsernes faglige niveau og placering i forhold til andre typer uddannelser.

Vi ser ikke eksempler på, at private uddannelsesinstitutioner kalder deres uddannelser for bachelor-, kandidat-, erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelse. Private uddannelsesinstitutioner kan godt tildele titlen master til deres uddannelse, da master ikke er en beskyttet titel. Dette kan de gøre, selvom uddannelsen ikke følger retningslinjerne i den danske kvalifikationsramme. Det kan fx give forvirring på MBA-området, hvor en aktør kan udbyde MBA-uddannelser uden nødvendigvis at have samme forskningsmæssige baggrund som universiteternes MBA-uddannelser, hvorfor der kan være forskel på både kvalitet og niveau. De konkrete titler, man opnår, kan efter endt uddannel-

se være beskyttet af andre love. Eksempler på dette er autorisationsloven, der regulerer titler som læge, sygeplejerske, bandagist, optiker m.fl. eller retsplejeloven, der siger, at man ikke må udgive sig for at være advokat, hvis man ikke har den formelle uddannelse og er beskikket advokat. Man kan dog godt kalde sig jurist, selvom man ikke har en cand.jur.

Andre titler er ikke beskyttet på samme måde efter love, men efter andre principper. Titlen 'arkitekt' er ikke beskyttet, men 'arkitekt MAA' er en indikation af, at man er medlem af arkitektforeningen i Danmark, har taget sin arkitektuddannelse på en international anerkendt arkitektskole og løbende efteruddanner sig.

HVAD ER ECTS?

ECTS-systemet (European Credit Transfer System) er opstået i det europæiske samarbejde om videregående uddannelser som en fælles standard, der kan gøre det lettere for studerende at bevæge sig mellem forskellige uddannelsesinstitutioner og lande.

ECTS er en måde at måle, hvor meget tid, det vurderes, at en studerende bruger på en videregående uddannelse. 60 ECTS svarer til et års fuldtidsstudier, som på europæisk plan vurderes at være mellem 1500 og 1800 timer. ECTS angiver udelukkende arbejdsbyrden og ikke uddannelsesforløbets sværhedsgrad. ECTS for hvert fag eller uddannelse udløses, når man har bestået faget eller uddannelsen ved eksamen eller anden prøve.

- En bacheloruddannelse svarer til 180 ECTS
- En kandidatuddannelse svarer til 120 ECTS
- En professionsbacheloruddannelse svarer til 210 ECTS
- En erhvervsakademiuddannelse svarer til 120 ECTS

ECTS-systemet bruges til meritoverførsel af dele af (typisk valgfag) eller hele uddannelser, man har taget på andre danske videregående uddannelsesinstitutioner, i udlandet eller hos en privat udbyder.

Alle offentligt anerkendte videregående uddannelsesinstitutioner i Danmark er berettiget til at give den studerende ECTS for de uddannelsesdele, man tager på den pågældende institution. Desuden kan den uddannelsesinstitution, man læser på i Danmark, vælge at give merit for dele af eller hele uddannelser på baggrund af en konkret faglig vurdering af det gennemførte uddannelsesforløb, dets evt. antal ECTS, det faglige niveau og indhold af forløbet. Man kan derfor ikke være sikker på en meritoverførsel, da det afhænger af, hvorvidt den institution, man læser på, vurderer, at de fag eller uddannelser, man har taget, svarer til et fagligt indhold i den pågældende danske uddannelse.

Generelt er der i det nuværende system for godkendelse og certificering af videregående uddannelser i Danmark ingen mulighed for på forhånd formelt og centralt at anerkende ECTS for private eller udenlandske uddannelser eller kurser. Det hænder, at private udbydere af en uddannelse eller et kursus skriver, at deres uddannelse er normeret til eller svarer til et bestemt antal ECTS. Udbyderen giver dermed en indikation af arbejdsbyrden på uddannelsen eller kurset. Men idet

ECTS skal anerkendes af en anden institution, betyder dette altså ikke, at man nødvendigvis opnår det angivne antal ECTS ved det private uddannelsesudbud.

DE DANSKE UDDANNELSESINSTITUTIONER

Universiteter; Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet, Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Copenhagen Business School og IT-Universitetet i København.

Professionshøjskoler; Professionshøjskolen UCC, Professionshøjskolen Metropol, University College Sjælland, University College Lillebælt, University College Syddanmark, VIA University College, University College Nordjylland, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Erhvervsakademier; Erhvervsakademi Sjælland, Københavns Erhvervsakademi (KEA), Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy, Erhvervsakademiet Lillebælt, Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademi SydVest, Erhvervsakademi MidtVest, Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademi Dania

NYE FORMER FOR ANERKENDELSE: MOOCs OG CERTIFICERINGER

I junglen af efter- og videreuddannelsesudbud er åbne online kurser MOOCs (Massive Open Online Courses) et relativt nyt skud på stammen, mens certificeringer har været en del af markedet gennem længere tid. Fælles for begge er, at de er en del af et uigennemsigtigt område, hvor de fastsatte kriterier og praksisser fra akkrediteringsområdet ikke slår til. Det giver grobund for, at der opstår nye former for anerkendelse af begge typer af uddannelsesudbud uden for de kendte anerkendelsessystemer.

ANERKENDELSE AF CERTIFICERINGER

På det private marked for efter- og videreuddannelse kan man på et overordnet plan skelne mellem udbud, der fører til en certificering ('certification') eller et diplom, et eksamensbevis og lignende ('certificate'). Ved sidstnævnte er der typisk ingen formel kvalitetsvurdering og anerkendelse af indhold og form. Her vil det i stedet være nødvendigt at se på faktorer som udbydere's omdømme, tidligere studerendes erfaringer samt beskrivelsen af læringsmål og udbytte. Ved certificeringer vil der derimod typisk være tale om en standardiseret bedømmelse af, om den studerende har opnået specifik viden og/eller specifikke kompetencer inden for et afgrænset fagområde.

Til trods for uigennemsigtheden i udvalget af certificeringer, findes der her en række etablerede anerkendelsessystemer, hvoraf flertallet har base i de engelsktalende lande med USA i spidsen. Nogle eksempler på disse er:

- ASQ , American Society for Quality
- ICE, Institute for Credentialing Excellence
- TRACCERT, Training Accreditation & Certification Organization
- ICAC, the International Certification Accreditation Council

Fælles for disse er, at de ligesom de kendte akkrediteringssystemer ofte er baseret på en grundig gennemgang foretaget af eksterne eksperter med afsæt i mere

eller mindre definerede kriterier. Denne type certificeringer er dog ikke umiddelbart udbredt i Danmark. Her er der i stedet tale om en række definerede fagområder, hvor det er muligt at opnå en certificering. Det gælder særligt for IT området, hvor man ser mange certificeringer, der angiver, at man har opnået et vist niveau i et bestemt softwareprogram eller har specifikke IT kompetencer. Mange af denne type certificeringer udbydes direkte af softwareproducenten eller af private udbydere, der har indgået en aftale med producenten.

Bevæger vi os til projektledelse som fagområde er de private efteruddannelsesudbud ofte forbundet med en af følgende tre projektledelsescertificeringer, der alle findes på flere niveauer:

- PRINCE2®
- IPMA®
- PMI®

Når der skal træffes et valg mellem disse, bør man overveje, om fokus skal være på metode, proces eller praktik inden for projektledelse, samt hvilket marked man skal bruge certificeringen inden for. Sidst men ikke mindst er der en række internationale certificeringer inden for coaching (ICF), lean ledelse (Six Sigma®) og nogle, der fx kombinerer IT og projektledelse (SCRUM®). Vælger du en international certificering inden for et registreret varemærke som eksemplerne ovenfor, vil den danske private udbyder typisk være underlagt kontrol af organisationen bag certificeringen, mens indhold og læringsudbytte følger nogle standardiserede rammer, der gælder over hele verden.

ANERKENDELSE AF MOOCs

MOOCs er en forkortelse af Massive Online Open Courses og kendt som online kurser, der primært udbydes af videregående uddannelsesinstitutioner fra hele verden. Deltagelse i kurserne er oftest gratis for den studerende, mens der typisk vil være en udgift forbundet med at få et certifikat og i nogle tilfælde tildelt ECTS eller lignende studiepoint for sin deltagelse.

I 2016 udgav vi i Danmarks Akkrediteringsinstitution analyserapporten 'MOOCs – Kvalitet og perspektiver'. I rapporten kan du læse om oprindelse og opbygning af MOOCs samt tre forskellige modeller for samspil mellem MOOCs og campusuddannelser. Sidst men ikke mindst kommer rapporten omkring en række kvalitetsperspektiver; herunder anerkendelse. Download rapporten på akkr.dk.

Der udbydes både MOOCs, der er en del eller en forlængelse af campusuddannelser udbudt af institutionen, og MOOCs om emner, der er uden for institutionens normale pensum.

Mens de fleste MOOCs udbydes af universiteter fra Harvard til CBS, er der i dag også flere øvrige videregående uddannelsesinstitutioner samt NGO'er og private firmaer, der udbyder denne type online kurser. Dette gør det særligt svært at orientere sig i udvalget af MOOCs, da uddannelsesinstitutionerne ikke har monopol på at tilbyde beviser, badges og andre typer af dokumentation, der signalerer kvalitet og anerkendelse.

På få år har såvel arbejdsgivere som erhvervsaktive og studerende fået øjnene op for MOOCs, og det er et fænomen i vækst. Det er svært at forestille sig et fælles, globalt anerkendelsessystem. Derfor arbejdes der aktuelt primært med regionalt forankrede anerkendelsessystemer og samarbejder på tværs af platforme og udbydere af MOOCs. Eksempler på disse er:

- HOME, et EU-støttet forskningsprojekt, der bidrager til at udvikle et system for udbud af MOOCs i EU og blandt andet undersøger brugen af ECTS-systemet som middel til anerkendelse.
- Et pilotprojekt med seks universiteter fra alle dele af verden, der har indgået en gensidig aftale om anerkendelse af de øvrige fem institutioners MOOCs via et globalt meritssystem.

Generelt for anerkendelse af MOOCs gælder det, at anerkendelse i form af merit ofte fordrer en gensidig tillid mellem de relevante uddannelsesinstitutioner. Derudover er der en klar overvægt af amerikanske eksempler på forsøg på anerkendelse af MOOCs. Eksempelvis har platformene Udacity og Coursera samarbejdet med amerikanske universiteter om udbud af MOOCs med tilknyttede studiepoint. Udacity indgik ligeledes allerede i 2013 et samarbejde med American Council on Education om vurdering af det akademiske indhold og niveau foretaget af et eksternt panel med henblik på at afklare, om der kunne tildeles studiepoint.

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Tilmeld dig på akkr.dk/nyhedsbrev og få tilsendt nyheder, opsamlende analyser og afgørelser tilsendt på mail.

Følg os på akkr.dk, [@akkreditering](https://twitter.com/akkreditering) på Twitter og LinkedIn samt Danmarks Bedste Uddannelser [#danmarksbedsteuddannelser](https://www.facebook.com/danmarksbedsteuddannelser) på Facebook.

Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bredgade 38
DK - 1260 København K
+45 33 92 69 00
akkr@akkr.dk
www.akkr.dk